

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

1000 София, бул. "Княз Дондуков" № 52 Телефон: (02) 98591 Факс: (02) 9859 3099

Изх. № 20.09.132
Дата 05.02.2013

ДО
ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ НА
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА
ПРИХОДИТЕ

ДО
ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-
ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА”

Относно: определяне на приложимото законодателство по *Спогодбата между Република България и Република Сърбия за социална сигурност*

На 19 септември 2011 г. в Белград беше подписана Спогодба между Република България и Република Сърбия за социална сигурност (Спогодбата). Законът за ратифициране на Спогодбата е приет на 5 юли 2012 г. и е обнародван в ДВ. бр. 54 от 17.07.2012 г.

Спогодбата е в сила от 1 февруари 2013 г. От същата дата се прекратява действието на Конвенцията по социално осигуряване между Народна република България и Федеративна Народна Република Югославия, сключена в Белград на 18 декември 1957 г.

Национална агенция за приходите е компетентна да определя приложимото законодателство по Спогодбата между Република България и Република Сърбия за социална сигурност и да издава съответното удостоверение.

Процедурните правила за прилагане на Спогодбата са въведени с административно споразумение между двете Договарящи държави (Административно споразумение за прилагане на Спогодбата между Република България и Република Сърбия за социална сигурност).

1. Териториален обхват

Спогодбата се прилага на територията на Република България и Република Сърбия.

2. Материален обхват

Спогодбата се отнася към законодателството, което е посочено в чл. 2, ал. 1 от нея.

По отношение на Република България тази Спогодба се отнася:

- за медицинските услуги извън обхвата на задължителното здравно осигуряване;
- за медицинската помощ в обхвата на задължителното здравно осигуряване;
- за държавното обществено осигуряване за временна неработоспособност, майчинство, старост, инвалидност, трудова злополука, професионална болест, безработица и смърт и
- за семейните помощи за деца.

По отношение на Република Сърбия тази Спогодба се отнася:

- за здравното осигуряване и здравната помощ;
- за майчинството;
- за пенсионното и инвалидното осигуряване;
- за трудовите злополуки и професионалните болести;
- за паричното обезщетение за безработица и
- за детските добавки.

Тази Спогодба се отнася и към законодателството, което изменя или допълва законодателството, посочено в чл. 2, ал. 1 от Спогодбата.

Спогодбата се прилага и при разширяване на законодателството на едната Договаряща държава с нови категории правоимащи лица или с нови обезщетения, освен ако тази Договаряща държава уведоми другата Договаряща държава, в срок до три месеца след влизането на това законодателство в сила, че тази Спогодба няма да се прилага за новата категория правоимащи лица или новите обезщетения (чл. 2, ал. 3 от Спогодбата).

3. Персонален обхват

Съгласно чл. 3 от Спогодбата, тя се прилага спрямо:

- лицата, за които се прилага или се е прилагало законодателството на едната или и на двете Договарящи държави;
- други лица, чиито права произтичат от правата на посочените по-горе лица.

4. Еднакво третиране

При прилагане на законодателството на едната Договаряща държава, гражданите на другата Договаряща държава са равнопоставени на гражданите на първата Договаряща държава (чл. 4 от Спогодбата).

5. Определяне на приложимото законодателство

Приложимото законодателство се определя според разпоредбите на Част II от Договора (чл. 7 – чл. 10), при условие че е налице трансгранична ситуация (движение по повод трудова активност между Договарящите държави, извършвано от лица, попадащи в персоналния обхват на Спогодбата).

Вследствие от определяне на приложимото законодателство се определя Договарящата държава, в която се дължат задължителните осигурителни вноски съобразно рисковете, попадащи в материалния обхват на Договора.

С Чл. 7 от Спогодбата е въведена общата разпоредба, съгласно която по отношение на лице, което упражнява трудова дейност като наето или самостоятелно заето лице на територията на едната Договаряща държава, дори и когато пребиваването на лицето или седалището на работодателя се намира на територията на другата Договаряща държава, се прилага законодателството на първата Договаряща държава.

В чл. 8 от Спогодбата са разписани специалните разпоредби.

Съгласно чл. 8, ал. 1, ако работодател със седалище на територията на едната Договаряща държава командирова **наето** от него лице, за което се прилага законодателството на тази Договаряща държава, да работи на територията на другата Договаряща държава, по отношение на тази работа за наетото лице се прилага законодателството само на първата Договаряща държава, все едно, че работата се извършва на нейна територия, но за не повече от 24 месеца.

Ако за **самостоятелно заето** лице се прилага законодателството на едната Договаряща държава и работи временно за своя сметка на територията на другата Договаряща държава, по отношение на тази работа за лицето се прилага законодателството само на първата Договаряща държава, но за не повече от 12 месеца (чл. 8, ал. 2 от Спогодбата).

По отношение на лицата, които са членове на пътуващия персонал на предприятие, осъществяващо въздушен, автомобилен или железопътен транспорт, се прилага законодателството на Договарящата държава, на чиято територия предприятието има седалище (чл. 8, ал. 3 от Спогодбата).

По отношение на корабни екипажи и други лица, наети на борда на кораб се прилага законодателството на Договарящата държава, под чийто флаг корабът плава (чл. 8, ал. 4 от Спогодбата).

По отношение на лица, които извършват в пристанище на едната Договаряща държава товаро-разтоварна дейност, ремонтни работи или надзор на кораб, плаващ под флага на другата Договаряща държава, се прилага законодателството на Договарящата държава, на която принадлежи пристанището (чл. 8, ал. 5 от Спогодбата).

По отношение на държавните служители, приравнените към тях лица, лицата наети в други публични служби и официалните представители, изпратени на територията на другата Договаряща държава се прилага законодателството на Договарящата държава, която ги е изпратила (чл. 8, ал. 6 от Спогодбата).

В чл. 9 от Спогодбата са регламентирани правилата за определяне на приложимото законодателство по отношение на лицата, работещи в дипломатически представителства и консулства.

Съгласно чл. 9, ал. 1, по отношение на членовете на дипломатическите представителства и консулства, на членовете на техните семейства, както и по отношение на частните домашни работници при членовете на тези представителства и консулства, които са изпратени на територията на другата Договаряща държава, се прилага законодателството на Договарящата държава, която ги изпраща.

По отношение на посочените по-горе работници, които не са изпратени, се прилага законодателството на Договарящата държава, на чиято територия се намира дипломатическото представителство или консулството. Тези от тях, които са граждани на Договарящата държава, чието е дипломатическото представителство или консулството могат, в срок от три месеца от деня на постъпването им на работа, да изберат за тях да се прилага законодателството на тази Договаряща държава.

В чл. 10 от Спогодбата е предвидена възможност, при постигнато споразумение между компетентните органи на двете Договарящи държави или посочените от тях институции, да се направи **изключение** от разпоредбите на чл. 7 и чл. 8 от нея. При отправено общо искане от наетото лице и неговия работодател до компетентната институция на Договарящата страна, чието законодателство остава приложимо, същата изисква писменото съгласие на институцията на другата Договарящата страна.

Административното споразумение за прилагане на Спогодбата между Република България и Република Сърбия за социална сигурност (Споразумението) въвежда процедурните правила за прилагане на Спогодбата.

Съгласно чл. 4, ал. 1 от Споразумението, когато законодателството на една от Договарящите държави е приложимо на основание на някоя от разпоредбите на чл. 8, ал. 1, ал. 2, ал. 3 и ал. 6; чл. 9, ал. 1 и ал. 3 - с изключение на членовете на семейството и чл. 10 от Спогодбата, институцията на тази Договаряща държава издава формуляр BG/SRB 101 (SRB/BG 101), удостоверяващ, че осигуреното лице остава подчинено на законодателството на въпросната държава. Формулярите са двуезични.

Формулярите се издават по искане на наетото лице и работодателя или на самостоятелно заетото лице от:

- Национална агенция за приходите - за прилагане на правните разпоредби на Република България.

- Организационната единица на институцията, компетентна за здравното осигуряване - за прилагане на законодателството на Република Сърбия.

Исканията за издаване на удостоверения за приложимото законодателство по Спогодбата се подават в Централно управление на НАП. Удостоверенията се издават от компетентната териториална дирекция на НАП след становище на Изпълнителния директор на НАП или упълномощено от него лице.

Съгласно чл. 4, ал. 3 от Споразумението, удостоверение за приложимото законодателство може да се издаде и за минал период.

Екземпляр от удостоверение, издадено от компетентната териториална дирекция на НАП се изпраща до:

**РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ
ДИРЕКЦИЈА**

Сектор за здравствено осигурање и правне послове

Јована Мариновића 2

11 000 Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Приложение:

1. Удостоверение за приложимото законодателство BG/SRB 101;
2. Удостоверение за приложимото законодателство SRB/BG 101.

**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ:**

/КРАСИМИР СТЕФАНОВ/

Спогодба: чл. 8, ал. 1, 2, 3 и 6; чл. 9, ал. 1 и 3; чл. 10
Административно споразумение: чл. 4, ал. 1

Споразум: члан 8. ст. 1, 2, 3. и 6. члан 9. ст. 1. и 3. и члан 10
Административни споразум: члан 4. став 1.

Единен граѓански номер (ЕГН)
Личен номер на чужденец (ЛНЧ)
Службен номер
Јединствен број граѓана (ЕГН)
Лични број странаца (ЛНЧ)
Службени број

[illegible]

Единен граѓански номер (ЈМБГ)
Јединствен матични број граѓана (ЈМБГ)

☐ наето
запослени

☐ **самостоятелно заето
самостална делатност**

- 1.1. Фамилия / Породица
- 1.2. Име / Име
- 1.3. Дата на раждане / Датум рођења
- 1.4.. Адрес / Адреса

Презиме / Презиме

- 1.5. Идентификационен номер (за самостојатно заето лице)
Порески идентификациони број (за самосталну делатност)

2. Работодател в България / Послодавац у Бугарској

2.1.	Наименование на работодателя / Назив послодавца
2.2.	Идентификационен номер / Порески идентификациони број
2.3.	Адрес / Адреса

3. Работодател в Сърбия / Послодавац у Србији

- 3.1. Наименование на работодателя / Назив послодавца
- 3.2. Идентификационен номер / Порески идентификациони број
- 3.3. Адрес / Адреса

4. За осигуреното лице по т. 1 са приложими българските правни разпоредби за осигуреника под точком 1. важиће бугарски правни прописи

- 4.1. за периода: от _____ до _____
у периоду: од _____ до _____

4.2. в съответствие с член:
у складу са чланом:

☐ 8(1) ☐ 8(2) ☐ 8(3) ☐ 8(6) ☐ 9(1) ☐ 9(3) ☐ 10

от Спогодбата между Република България и Република Србија за социална сигурност
према Споразуму између Републике Бугарске и Републике Србије о социјалној сигурности

5. Институция в България / Носилац у Бугарској

5.1. Наименование / Назив

5.2. Адрес / Адреса

Дата
Датум

Печат
Печат

Подпис
Потпис

Споразум: члан 8. ст. 1, 2, 3. и 6. члан 9. ст. 1. и 3. и члан 10
Административни споразум: члан 4. став 1.

Спогодба: чл. 8, ал. 1, 2, 3 и 6; чл. 9, ал. 1 и 3; чл. 10
Административно споразумение: чл. 4, ал. 1

[illegible]

Единен граждански номер (ЈМБГ)

Служебен номер

☐ самостална делатност
самостоятелно заето

- 1.5. Порески идентификациони број (за самосталну делатност)
Идентификационен номер (за самостојатно заето лице)

2.3. Адреса / Адрес ⁽²⁾

3.3. Адреса / Адрес ⁽²⁾

- 4.1. у периоду: од до
за периода: от до

4.2. у складу са чланом:
в съответствие с член:

☐ 8(1) ☐ 8(2) ☐ 8(3) ☐ 8(6) ☐ 9(1) ☐ 9(3) ☐ 10

према Споразуму између Републике Србије и Републике Бугарске о социјалној сигурности
от Спогодбата между Република Србия и Република България за социална сигурност

5. Носилац у Србији / Институция в Сърбия

5.1. Назив / Наименование

5.2. Адреса / Адрес ⁽²⁾

Датум
Дата

Печат
Печат

Потпис
Подпис

УПУТСТВО

УКАЗАНИЯ

- (1) Образац попуњава надлежна организациона јединица носиоца здравственог осигурања у Србији и уручује га осигуранику или послодавцу.
Формуларът се попълва от компетентното организационно звено на институцията за здравното осигуряване в Сърбия и се връчва на осигуреното лице или работодател.
- (2) Поштански број, место, улица, кућни број.
Пощенски код, населено място, улица, номер.

ВАЖНО УПУТСТВО ЗА ОСИГУРАНИКА ВАЖНО УКАЗАНИЕ ЗА ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ

У случају повреде на раду обавезно обавестити надлежну организациону јединицу носиоца здравственог осигурања у Србији и послодавца.

В случай на трудова злополука трябва задължително да уведоми компетентната организационна единица на институцията за здравното осигуряване в Сърбия и на работодателя.